

Informacija o socijalnoj pomoći

Pravo na socijalnu pomoć

Pravo na socijalnu pomoć (§ 15 Zakona o socijalnoj pomoći) ima ona osoba koja ne može u dovoljnoj meri ili blagovremeno sopstvenim sredstvima da podmiri osnovne životne potrebe za sebe i članove svoje porodice koji žive u istom domaćinstvu.

Koja je svrha zahteva za socijalnu pomoć?

Zahtev za socijalnu pomoć predstavlja osnovu za potporu od strane nadležne službe za socijalni rad i služi za utvrđivanje visine eventualne socijalne pomoći. Još pre prvih davanja od strane nadležne socijalne službe morate potpisati zahtev za socijalnu pomoć i pokazati nam važeću službenu ispravu.

Obaveza davanja tačnih podataka

Podnosilac zahteva za socijalnu pomoć obavezan je da pruži tačne podatke o svojim prihodima, imovnom stanju i porodičnim odnosima. Posebno je obavezan da pruži uvid u sve merodavne dokumente, ugovor o najmu stana, obračun plate, sudske odluke itd. Stoga podnosilac mora podneti zahtev za socijalnu pomoć u pismenom vidu i predati sva tražena dokumenta potrebna za proveru navoda u zahtevu.

Radi razjašnjavanja prava na socijalnu pomoć može nadležna socijalna služba ili Sekretarijat za socijalna pitanja da zatraži informacije o podnosiocu zahteva od drugih organa i institucija. Potpisivanjem zahteva za socijalnu pomoć dajete socijalnoj službi odgovarajuću punomoć.

Koji prihodi odn. primanja se uzimaju u obzir pri utvrđivanju visine socijalne pomoći?

- zarada i dodatna zarada sa dodacima za porodicu, decu, porast cena, rad u smenama i Božić uključujući i provizije, premije, penziju itd.
- finansijska davanja svih vrsta kao što su sniženje iznosa doprinosa za zdravstveno osiguranje, starosna, invalidska, udovička penzija, porodična penzija za dete bez roditelja kao i dnevnice tokom bolovanja odn. zbog nesrećnog slučaja, nezaposlenosti, zatim stipendije i davanja vojnog osiguranja itd. (Morate nam pokazati polise osiguranja i potvrde ili isprave za sve vrste osiguranja, kao npr. zdravstveno osiguranje, osiguranje za slučaj nesreće, životno osiguranje, osiguranje za slučaj nesposobnosti za rad, osiguranje za dnevnicu u slučaju bolovanja ili bolničkog lečenja, osiguranje stvari u domaćinstvu i obavezno osiguranje.)
- jednokratna i redovna novčana potpora od strane privatnih osoba (npr. alimentacija, roditeljska davanja, potpora od strane bližnjih, doznake na osnovi plaćanja alimentacije itd.), preduzeća, državnih ili privatnih dobrotvornih institucija itd.
- nasledstva, pokloni, sve vrste dobitaka na lutriji itd.
- Zadovoljština je oduzeta za nematerijalnu štetu i ne služi osiguranju najosnovnijih životnih troškova. Zato se ne uzima u obzir prilikom odmeravanja visine socijalne pomoći. Tome nasuprot naknada štete obuhvaćena je proračunom iznosa potrebnog za podmirivanje osnovnih životnih potreba.

Koja imovina se uzima u obzir pri utvrđivanju visine socijalne pomoći?

- novac, ušteđevina na bankovnom računu ili u poštanskoj štedionici (takođe i u inostranstvu), akcije, obveznice, potraživanja itd.
- sve vrste predmeta od vrednosti (npr. automobili, nakit itd., čak i ako više nisu novi).
- nekretnine (takođe i izvan Švajcarske), te stanarska i korisnička prava na tim nekretninama itd.

Šta se dešava sa dugovima i neplaćenim računima?

Služba za socijalno u principu ne preuzima dugove. Ipak Vas molimo da nam saopštite koliki su Vaši dugovi i koje račune još niste platili, kako bismo mogli da nađemo najbolje rešenje za Vas (vidi i str. 4 zahteva za socijalnu pomoć). Takođe Vas molimo da se u vezi dugova u svakom slučaju obratite nadležnoj službenici/ nadležnom službeniku socijalnog savetovališta. Osim toga želimo Vam posebno ukazati na to da se socijalna pomoć ne sme ustupati, zalagati ili biti zaplenjena.

Obaveza na saradnju

Podnosilac zahteva je obavezan da saraduje na utvrđivanju činjeničnog stanja i da socijalnoj službi bez odlaganja prijavi sve izmene ličnih i materijalnih odnosa bitne za socijalnu pomoć (npr. početak radnog odnosa, promenu obima radnih zadataka, promenu radnog mesta ili mesta stanovanja itd.). Ukoliko primalac nezakonito prima socijalnu pomoć, prekrši svoje obaveze ili zloupotrebi prava može mu se smanjiti socijalna pomoć ili potpuno prekinuti njeno plaćanje. Smanjenje odn. prekid isplate mora se primaocu socijalne pomoći saopštiti u vidu obrazložene odluke na koju se može uložiti žalba. Primalac socijalne pomoći mora prethodno biti saslušan i informisan o pravnim aspektima svog slučaja, te zauzeti stav u pismenom vidu.

Obaveza porodične uzajamne pomoći (§ 24 Zakona o socijalnoj pomoći)

Porodičnopravne obaveze izdržavanja i uzajamne pomoći imaju prednost u odnosu na ekonomsku pomoć prema članu 328 i dalje Građanskog zakonika. Pravo na njih ostvaruje se prema odredbama Građanskog zakonika Švajcarske Konfederacije (ZGB).

Obaveza povrata novca (§ 25 Zakona o socijalnoj pomoći)

Primalac socijalne pomoći obavezan je da vrati dobijeni novac ukoliko je dao netačne podatke o sebi i svojim životnim okolnostima i time nezakonito stekao pravo na novčanu potporu ili ako dospe u daleko povoljniju materijalnu situaciju. Obaveza povrata socijalne pomoći obuhvata sva novčana sredstva koja je primalac socijalne pomoći dobio za sebe, suprugu/ supruga tokom braka i maloletnu decu. Obaveza povrata primljene socijalne pomoći od strane naslednika primaoca obuhvata u krajnjem slučaju tek nasledstvo

uzimajući u obzir stepen srodstva i lični odnos prema ostavitelju. Socijalna pomoć dobijena tokom maloletnosti ili do završetka redovnog školovanja ne mora se vratiti. Pravo na povrat primljene socijalne pomoći ne podleže kamaćenju i zastareva nakon 20 godina od dana isplate poslednjeg iznosa socijalne pomoći. Upravni organ koji snosi troškove plaćanja socijalne pomoći obavezan je da podnese zahtev za ostvarenje prava na rodbinsku uzajamnu pomoć i povrat dobijene novčane potpore.

Takođe se mora vratiti ekonomska pomoć isplaćena kao predujam u očekivanju zaostalih retroaktivnih davanja od strane socijalnog osiguranja, privatnog osiguranja ili neke treće pravne osobe (npr. invalidskog osiguranja). Upravni organ koji snosi troškove predujma može od osiguranja ili treće pravne osobe zahtevati direktnu isplatu zaostataka u visini isplaćenog predujma.

Pravna i poslovna sposobnost

Primalac socijalne pomoći nije ograničen u svojoj građanskopravnoj i poslovnoj sposobnosti. On ima pravo da zaključuje ugovore, sastavi testament ili vodi sudski spor. Primanje socijalne pomoći nema nikakav uticaj na vršenje roditeljskih dužnosti. Službe nadležne za socijalnu pomoć smeju se izboriti za prava i obaveze u ime primaoca socijalne pomoći samo ako su izričito ovlašćeni za to (npr. ostvarenje prava na porodičnu uzajamnu pomoć).

Zabrana uskraćivanja i odugovlačenja pravne zaštite, obaveza diskrecije

Službe nadležne za socijalnu pomoć ne smeju izričito odbiti prijem zahteva za ekonomsku potporu ili prećutno zanemariti donošenje odluke o zahtevu za ekonomsku potporu. Takođe ne smeju preterano odugovlačiti razmatranje odluke.

Službenici socijalnih službi obavezni su na diskreciju (§ 5 Zakona o socijalnoj pomoći) i podležu obavezi čuvanja službene tajne u smislu člana 320 Krivičnog zakonika Švajcarske Konfederacije.

Pravna zaštita i uvid u spise

Primaoci socijalne pomoći imaju pravo na uvid u spise, pravo na informacije, zauzimanje stava i saradnju pri utvrđivanju činjeničnog stanja, pravo na proveru zahteva i na obrazloženje odluke, kao i pravo da ih zastupa advokat tokom postupka.

Pismeno obrazloženje odluke

Službe nadležne za socijalnu pomoć obavezne su da podnosiocu zahteva uruče pismeno obrazloženje odluka kojima se zahtev ne odobrava u celosti ili negativnih odluka. Obrazloženje mora biti iscrpno i omogućavati podnosiocu zahteva da proceni i najdalekosežnije posledice odluke i da po potrebi pokuša da je, budući upoznat sa svim okolnostima slučaja, ospori pred žalbenim organom. U odluci se moraju navesti argumenti kojima su se službenici socijalne službe rukovodili prilikom donošenja odluke i zakonske odredbe na kojima se odluka zasniva.

Pomoć za samopomoć

Socijalna služba je obavezna da socijalno ugroženim osobama pruži takvu pomoć koja će im omogućiti da izbegnu nemaštinu i samostalno poboljšaju odn. učine stabilnijim svoje životne okolnosti.

Praktični saveti

- Ukoliko se nalazite u teškom materijalnom položaju ili Vam preta nemaština, molimo Vas da se blagovremeno obratite nadležnoj socijalnoj službi odn. Sekretarijatu za socijalna pitanja. Pravovremeni savet je veoma važan za uspešnu pomoć!
- Socijalnoj službi odn. Sekretarijatu za socijalna pitanja potrebni su svi dokumenti koji potkrepljuju Vaš problem (uporedi kontrolnu listu): obračun plate (takođe i za supruga/ suprug), dokumentacija za novčanu nadoknadu za nezaposlene, potvrde o sticanju stipendije, stanarski ugovor, potvrde o zdravstvenom osiguranju itd. Skupite svu potrebnu dokumentaciju i donesite je na razgovor, jer se na taj način može daleko brže i lakše proveriti da li uopšte imate pravo na socijalnu pomoć.